NUMER DZISIEJSZY ZAWIERA DODATKI „SŁÓWKO" I „ŻAGARY"

ROK X. № 287 (2795)

SŁOWO

WILNO, Niedziela 13 grudnia 1931 r.

Redakcja i Administracja, Wilno Zamkowa 2. Otwarta od g. 9 do 4. Telefony: Redakcji — 17-82, Administracji — 228.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BRASŁAW — Księgarnia T-wa „Lot".
BARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Łaszuk.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K Malinowskiego.
DUKSZTY — Bufet Kolejowy
GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa — W. Włodzimierow.
GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch".
HORODZIEJ — Dworzec Kolejowy — K. Smarzyński.
IWIENIEC — Sklep tytoniowy — S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność".
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch".
NIEŚWIEŻ — ul Ratuszowa — Księgarnia Jaźwińskiego.
NOWOGRÓDEK — Kiosk St. Michalskiego.
N. ŚWIĘCIANY — Księgarnia T-wa „Ruch".
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz Naucz.
PIŃSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski..
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
STOŁPCE — Księgarnia T-wa „Ruch".
SŁONIM — Księgarnia D. Lubowskiego, ul. Mickiewicza 14.
ST. ŚWIĘCIANY — M. Lewin—Biuro Gazetowe, ul. 3 Maja 8.
WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24, F. Juczewska.
WARSZAWA — Tow. Księgarni Kol. „Ruch"

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranicę 7zł. Konto czekowe P.K.O. Nr, 80259. W sprzedaży detal. cena pojedyńczego n-ru 20 gr.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.
Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc drożej Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr.

Wybory prezydenta Smetony

Dnia 11 grudnia odbyły się w Kownie wybory prezydenta państwa i wybrany został obecny prezydent Antoni Smetona i dla nikogo nie było to niespodzianką. W każdym razie mniejszą niż sam fakt rozpisania wyborów. Wyborów mogłoby równie dobrze nie być. Czynnikom rządzącym chodziło o zalegalizowanie obecnego status quo, przynajmniej na stanowisku prezydenta. Nie było to jednak koniecznością i sytuacja wewnętrzna Litwy bynajmniej tego nie wymagała, podobnie jak nie wymaga w tej chwili zwołania sejmu, również przewidzianego w obydwuch konstytucjach. Obydwuch—t. zn. tej starej, obalonej przez zamach grudniowy w gr. 1927 Voldemarasa i tej nowej projektowanej, ale jeszcze dokładnie nie sprecyzowanej przez obecne sfery miarodajne. Stanowisko tautininków w danym wypadku da się sprowadzić do przysłowia: „od przybytku (legalizacji) głowa nie boli," — więc rozpisano wybory według nowej ustawy i przeprowadzono je według swego planu.

Jak wiadomo żaden z po-grudniowych władców Republiki Litewskiej, poczynając od Voldemarasa, nie negował potrzeby zwołania sejmu. Wszyscy jednak twierdzili, że stary sejm nie odpowiadał rzeczywistym potrzebom i interesom państwa, że należy zmienić ordynację wyborczą przedewszystkiem. Podobnie należy zmienić system wyboru prezydenta. Dekretem zatem głowy państwa zmieniono ustawę o wyborze prezydenta i powołano do życia instytucję t. zw. elektorów.

Według tej ustawy jeden elektor przypada na 20 tysięcy mieszkańców. Wybierani są elektorzy przez gminy wiejskie i samorządy miejskie. Takich elektorów wybrano obecnie 118. Pozatem nowa ustawa przewiduje, że prezydentem państwa nie może być osoba młodsza niż 40 lat. Kadencja upływa po siedmiu latach. Kandydaturę wysuwa conajmniej dwudziestu elektorów. Przewodniczy zebraniu premjer o rozległych pełnomocnictwach przewodniczącego. Tak mniej więcej w kilku słowach wygląda procedura wyborów Prezydenta, które się właśnie odbyły.

Nowa zaś ordynacja wyborcza do sejmu, jeszcze nie ustalona ostatecznie, posiada za główną zasadę, że udział w wyborach biorą przedewszystkiem posiadacze nieruchomości, ludzie płacący podatki, urzędnicy i t. d. Nie należy się jednak spodziewać w bliskim czasie zwołania sejmu. Rząd tautininków uważa, że stanowisko jego w kraju jest niezachwiane, a autorytet niczem nie nadszarpnięty. W każdym razie mniej się boi obrońców Konstytucji niż przypadkowych wyników głosowania. Jeżeli pozwolił sobie na luksus legalizowania prezydenta — to już jest bardzo dużo.

Poza przewidzianą procedurą wyborów, opracowany został cały ceremonjał. Charakterystycznem jest, iż przesądzał niejako wyniki: Oto natychmiast po obwieszczeniu wyników, do mieszkania wybranego prezydenta udał się szwadron huzarów i nowoobrany głowa państwa, pod eskortą honorową przybywa do zebranych elektorów w gmachu ministerstwa sprawiedliwości. Cóżby się stało, żeby został wybrany ktoś nie mieszkający w tej chwili w Kownie? dokądże by to jeździli ci huzarzy w poszukiwaniu szczęśliwie wybranego?! Do Paryża po Voldemarasa?!...

Pogłoski, że istnieje pewna zorganizowana grupa zwolenników b. dyktatora, która zamierza forsować jego kandydaturę na prezydenta—nie sprawdziły się. Nie mamy jeszcze szczegółowych danych o przebiegu wyborów, zdaje się jednak że Smetona wybrany został jednogłośnie. Być też może, że Voldemaras sam, nie wierząc w realność własnej kandydatury, nie chciał jej wystawiać Ze względów zaś demonstracyjnych dlatego nie, iż pogodził się z rządem i subsydjowany przezeń pracuje w Paryżu.

Nie potrzeba chyba dodawać, że wybór Smetony nie pociągnie za sobą najmniejszych zmian w obecnym status quo wewnętrznej sytuacji Litwy.

J. K.

Sprawy polsko-gdańskie

PRZED TRYBUNAŁEM HASKIM

OPINJA W KWESTJI PORT D'ATTACHE

HAGA. PAT. — Trybunał Haski wydał wczoraj opinję w sprawie port d'attache. Trybunał orzekł, że chociaż jak widać Liga Narodów, przywiązała praktyczne znaczenie do przyznania polskim statkom wojennym prawa używania portu gdańskiego, to ani tekst traktatów, ani dotychczasowe decyzje Ligi nie zawierają formalnego przyznania Polsce tego prawa. Odnośnie praktycznego rozwiązania sprawy Trybunał uznał swą niekompetencję.

Decyzja zapadła 11 głosami przeciwko 3 głosom: Urrutia, Rostworowski i Fromagot.

Dwaj ostatni złożyli votum separatum. Przytem prof. Rostworowski zaznaczył, że Polsce przysługuje prawo korzystania z portu w dotychczasowym zakresie, p. Fromageot zaś, że w każdym razie polskie statki wojenne mają na zasadzie traktatów prawo korzystania z portu gdańskiego dla celów technicznо - gospodarczych.

SPRAWA OBYWATELI POLSKICH W GDAŃSKU

HAGA. PAT. — Wczoraj toczyła się w dalszym ciągu rozprawa w sprawie obywateli polskich. Expose rzecznika wolnego miasta nie przyniosło żadnych nowych faktów, pozostając w sferze ogólników. Twierdził on, że rząd polski nie może powoływać się na konstytucję gdańską, kóra jest aktem wewnętrznych; zaprzeczał, ażeby stworzenie wolnego miasta było dokonane przez wielkie mocarstwa jedynie pod kątem widzenia interesów Polski, gdyż miało ono na celu zapewnienie również rozwoju Gdańska w oparciu o polski Hinterland.

Następnie powrócił on znów do koncepcji, że konwencja paryska zastąpiła odnośne stypulacje traktatu wersalskiego, chociaż w expose pisemnem ta początkowa teza Gdańska była porzucona, oraz twierdził, że równouprawnienie obywateli polskich z gdańskimi byłoby tak doniosłem postanowieniem, że powinno było być stypulowane wyraźniej. W końcu rzecznik Gdańska oświadczył, że w prawie międzynarodowem niema precedensu traktowania obywateli obcych narówni z obywatelami własnymi i że gdyby Gdańsk przyznał takie równorzędne traktowanie, przestałby być wolnem miastem.

ESTONJA PROPONUJE SOWIETOM

podjęcie rokowań o pakt o nieagresji

BERLIN. PAT. — Prasa donosi z Tallina, że poseł estoński w Moskwie Seljamaa zwrócił się w imieniu swego rządu z propozycją do rządu sowieckiego w sprawie ponownego podjęcia rokowań o pakt nieagresji. Propozycja ta została przez rząd sowiecki przyjęta i rokowania mają się wkrótce rozpocząć w Moskwie.

Jednocześnie Finlandja miała nawiązać również kontakt z Łotwą w sprawie udziału w rokowaniach, dotychczas jednak ani w Rydze, ani w Helsingforsie nie zapadła w tej sprawie ostateczna decyzja. Prasa zwraca uwagę na tę okoliczność, że wystąpienie Estonji przypada właśnie w chwili rozpoczęcia z Sowietami rokowań o pakt o nieagresji przez Polskę i Rumunję.

Na froncie mandżurskim

ULTIMATUM JAPONJI

MUKDEN. PAT. — Lokalne władze wojskowe japońskie opracowały ultimatum, które zostanie przedstawione drogą dyplomatyczną Czang-Sue-Liangowi.

Ultimatum zarzuca Czang-Sue-Liangowi podżeganie bandytów do współdziałania z wojskami chińskiemi w wystąpieniach przeciwko Japończykom. Ultimatum zapowiada energiczne kroki, o ile Czang-Sue-Liang nie wycofa swych wojsk w obręb Wielkiego Muru i nie przerwie swej działalności.

Gandhi w Rzymie

RZYM. (Pat). Przyjazd Mahatmy Gandhiego do Rzymu wywołał wielkie zaciekawienie wśród tłumów, które pomimo wczesnej pory zebrały się na dworcu. Gandhi zabawi w Rzymie dwa dni i będzie przyjęty przez premjera Mussoliniego, a być może i przez Ojca Swiętego. Z Rzymu Gandhi uda się do Brindisi, skąd odpłynie okrętem pośpiesznym do Indyj.

Liczebność armji węgierskiej

BUDAPESZT. (Pat.) Węgierska odpowiedź na kwestjonarjusz Ligi Narodów w sprawie stanu zbrojeń wskazuje między innemi, iż obecna armja węgierska liczy 35 tysięcy żołnierzy i 1750 oficerów. Wobec tego, że armja nie rozporządza rezerwami, jej stan dokojowy jest identyczny ze stanem na wypadek mobilizacji.

Ze względu na to, że jedynem zadaniem armj węgierskiej jest utrzymanie porządku wewnątrz kraju i policyjna służba nad granicami, armja nie może wypełniać zadań, które przypadają na podstawie paktu Ligi Narodów.

Dlaczego Hitler przyjeżdżał do Berlina

BERLIN. PAT. — Tajemnicę wczorajszego pobytu Hitlera w Berlinie wyjaśnia komunikat biura prasowego partji narodowo-socjalistycznej, stwierdzając, iż przywódca narodowych socjalistów zamierzał wygłosić na zaproszenie amerykańskiego koncernu prasowego Hearsta ubiegłej nocy mowę, która miała być transmitowana przez radjostacje amerykańskie.

W ostatniej chwili interwenjował rząd Rzeszy, nie dopuszczając do wygłoszenia przemówienia. Wobec tego przemówienie Hitlera zostało przekablowane do Ameryki i w dniu dzisiejszym miało być tam ogłoszone. W mowie swej Hitler raz jeszcze przedstawił w skrócie dzieje ruchu narodowo-socjalistycznego od roku 1919, kiedy stronnictwo założone zostało przez 7 działaczy, aż do chwili obecnej. Dalej Hitler ostrzegł przed lekceważeniem groźby przewrotu bolszewickiego.

Uwiecznienie nienawiści wojennej, której wyrazem ma być — według Hitlera — traktat wersalski, prowadzi nieuchronnie do zachwiania solidarności międzynarodowej, a chwiania solidarności międzynarodowej, a tlerowcy uznają wszystkie prywatne zobowiązania płatnicze Niemiec, ale nigdy nie zgodzą się na uznanie reparacyj, nałożonych — jak twierdzi — na Niemcy ze względów politycznych. W końcu Hitler zaznaczył, że w najbliższym czasie oczekuje objęcia władzy na drodze ściśle legalnej.

BALDWIN POJEDZIE DO AMERYKI

ECHA MOWY MELLONA w NEW-YORKU

LONDYN. PAT. — Wielkie wrażenie wywołała tutaj mowa Mellona, który przyznał, iż Wielka Brytanja znalazła się w bardzo trudnej sytuacji, otrzymując od państw europejskich zwrot długów wojennych w funtach, według kursu dnia, spłacając zaś Ameryce we dług kursu złota. Ponieważ Wielka Brytanja jest największym odbiorcą towarów amerykańskich, obciążenie Wielkiej Brytanji z racji powstałej różnicy, którą ponosić musieliby obywatele, płacący podatki, wywołałoby poważne zmniejszenie w nabywaniu towarów amerykańskich.

Oświadczenie Mellona, uważane za najważniejszą enuncjację wygłoszoną kiedykolwiek przez amerykańskiego męża stanu na temat długów angielskich, wzbudziło w Londynie nadzieje na uzyskanie pewnych ulg w zakresie spłaty długów.

W związku z tem rozeszła się dziś w Londynie pogłoska, że rząd brytyjski zamierza w najbliższym czasie delegować do Ameryki Baldwina celem pertraktacyj na temat ulg w spłacie długów, które obecnie wynoszą około 880 miljonów złotych funtów. Spłata roczna do 1932 roku włącznie wynosi 33 miljony, potem zaś 38 miljonów.

POPRAWA KURSU FUNTA

LONDYN. PAT. — Funt doznał dziś znacznej poprawy. Notowano dolary 3,37 i trzy czwarte, franki 86 i trzy czwarte.

Nowy bill antydumpingowy

LONDYN. PAT. — Agencja Reutera dowiaduje się, że najprawdopodobniej Board of Trade wyda w przyszłym tygodniu trzeci dekret, posiadający moc ustawy, dotyczący nadmiernego importu do Anglji. Jest jednak prawie pewne, że powyższy dekret nie będzie dotyczył żelaza i stali.

POSIEDZENIE SENATU.

WARSZAWA 12. XII (tel. własny) Plenarne posiedzenie Senatu wyznaczone zostało na czwartek 17-go b.m. na godzinę 16-tą.

EKSPOSE MIN. ZALESKIEGO.

WARSZAWA 12. XII (tel. własny) Na posiedzeniu senackiej komisji spraw zagranicznych które odbędzie się w czwartek 17-go b. m. o godzinie 11-tej minister spraw zagranicznych p. August Zaleski wygłosi expose na temat ostatnich swoich rozmów w Paryżu i Londynie.

POSIEDZENIE KOMISJI SKARBOWEJ.

WARSZAWA 12. XII (tel. własny) W dniu dzisiejszym odbyło się posiedzenie sejmowej komisji skarbowej pod przewodnictwem pos. Hołyńskiego (BB). W obradach wziął udział vice minister Zawadzki. Komisja załatwiła w 2 i 3 czytaniu projekty ustaw podatkowych dotyczących podniesienia podatku lokalowego z 8 pr. na 12 proc., podatku od nieruchomości który podniesiono z 7 proc. na 10 proc., podatku od energji elektrycznej wynoszącego 10 proc. od którego samorządy mają pobierać dodatkowo dla siebie 2 i pół proc. oraz podatek od niektórych zajęć zawodowych jak komornicy i rejenci. Trzy ostatnie podatki mają charakter ustaw kryzysowych.

DELEGACJA KOMITETU RATOWANIA BAZYLIKI NA ZAMKU

WARSZAWA. (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację Komitetu Ratowania Bazyliki Wileńskiej. Po zapoznaniu się ze stanem prac oraz odezwą Komitetu do społeczeństwa, by pomogło uratować starą bazylikę od zagłady, p. Prezydent ofiarował na cele Komitetu 500 złotych dając tem początek tej godnej ze wszechmiar poparcia akcji.

Min. ZALESKI OPUŚCIŁ LONDYN

LONDYN. (Pat). Pan minister Zaleski odjechał w dniu 12 b. m. o godzinie 11 przed południem wprost do Warszawy w towarzystwie dyr. Szumlakowskiego i nacz. Lipskiego.

UDEKOROWANIE KAZIMIERZA TETMAJERA

WARSZAWA. (Pat). W dniu 12 b. m. o godzinie 11-ej w południe w gmachu Ministerstwa W. R. i O. P. p. minister Janusz Jędrzejewicz udekorował złotym krzyżem zasługi znakomitego poetę Kazimierza Przerwę-Tetmajera.

SILVA RERUM

Śmiały i ciekawy artykuł x. Urbana, redaktora „Przeglądu Powszechnego", o którym mówiliśmy na tem miejscu w Nr. 282 „Słowa", — zrobił wielkie wrażenie i wywołał liczne komentarze.

Wskutek tego Katolicka Ajencja Prasowa, podaje następujące wyjaśnienie:

Artykuł p.t. „Jak bronić małżeństwa", zamieszczony w „Przeglądzie Powszechnym" (Kraków, grudzień 1931) w kilka dni po ukazaniu się orędzia Episkopatu Polski, wywołał dużo zaniepookjenie. Ponieważ w pewnych kołach rozeszły się pogłoski, że artykuł ten był inspirowany, lub napisany za upoważnieniem najwyższych władz kościelnych, zwróciliśmy się w tej sprawie do źródła miarodajnego. Jesteśmy upoważnieni do oświadczenia, że pogłoski te całkowicie nie odpowiadają prawdzie.

Projekt prawa małżeńskiego wywołał w całej Polsce głośne echa i liczne komentarze, niestety przeważnie niegłębokie i nierzeczowe.

Artykuł ks. Urbana, oświetlający w sposób nowy zagadnienie walki o katolickie rozwiązanie sprawy, zdawałoby się, musiał podnieść poziom dotychczasowej dyskusji prasowej, niestety zacietrzewieni doktrynierzy różnych odcieni nadal uprawiają swoją akcję.

Jak informuje K.A.P. powstało nawet specjalne czasopismo, poświęcone zagadnieniu prawa małżeńskiego i ujmujące tę zawiłą i poważną sprawę w sposób, budzący stanowcze zastrzeżenia.

Pojawiło się „Czasopismo specjalne" p.t. „Prawo małżeńskie — śluby cywilne — rozwody", którego celem jest przeprowadzenie plebiscytu na rzecz projektu Komisji Kodyfikacyjnej. Zbiera w tym celu opinje osób, które naturalnie zachwalają śluby cywilne i rozwody. Obok tych głosów powołuje się w sposób perfidny na głos ks. J. Urbana, wyrywając części z jego artykułu, zamieszczonego w „Przeglądzie Powszechnym" i tłumacząc to po swojemu.

Jak widzimy, w walce o rozwody wszelka broń jest dobra, pytanie tylko, czy plebiscyt da wyniki dobre.

O jeszcze innym plebiscycie na temat już nie stosunków małżeńskich, lecz przeżyć miłosnych, dowiadujemy się również z komunikatów KAP.

Jesteśmy w posiadaniu ankiety, rozesłanej przez Min. W R i O P. (wydział programowy) do szkół średnich żeńskich z zapytaniami, dotyczącemi twórczości Stefana Żeromskiego. Ankieta, skierowana jest do uczennic klas 6, 7 i 8-ej. Wśród pytań zasługują na uwagę m. in, następujące:

O ile znasz „Dzieje grzechu", to co myślisz o postępowaniu Ewy (potępiasz ją, czy usprawiedliwiasz?) Uzasadnij.

Która scena z „Dziejów grzechu" utkwiła ci najbardziej w pamięci?

Czy wolisz Żeromskiego, jako pisarza patrjotycznego, społecznego, czy też pociągają się bardziej jego opisy przeżyć miłosnych, lub piękna natury?..

Podobno tematy do dyskusji można spotkać w brukowych pisemkach, obliczonych na niezdrową sensację. Ale żeby najwyższa instancja państwowa, kierująca wychowaniem młodzieży, wciągała dzieci z klasy szóstej do dyskusji w sprawie „przeżyć miłosnych" lub żądała od nich wyroku na Ewę Pobratymską, a tem samem kazała im zagłębiać się wyobraźnią w brudach wielkomiejskiego życia, — to naprawdę trudne do wiary.

Czyżby to była prawda? KAP zaznacza: „jesteśmy w posiadaniu ankiety", czyli po polsku: „ankieta posiada nas".

Sytuacja równie kiepska, jak i polszczyzna! Wymienianie jednak nazwisk (podaliśmy w ankiecie) wizytatorki p. Michałowskiej nie pozwala na beztroski uśmiech z tej racji.

Lector.

PRZYGOTOWANIA DO PLEBISCYTU W SAKSONJI

LIPSK. PAT. — W związku z akcją na rzecz plebiscytu w sprawie rozwiązania Sejmu saskiego komuniści rozwijają wszędzie ożywioną działalność propagandową. Od 2 grudnia br. odbyło się na terenie całej Saksonji około 2 tysięcy publicznych zebrań agitacyjnych.

Listy wpisowe, wyłożone w urzędach miejskich 1 grudnia, wykazują już przeszło 160 nazwisk, przyczem w niektórych miejscowościach przekroczono już ustawowo wymagane quantum liczbowe. Twierdzą komunizmu wydaje się być miasto Chemnitz, gdzie wpisy zgłosiło blisko 45 tysięcy komunistów. Termin wpisów upływa z dniem 15 bm.

W WIRZE STOLICY

KONIEC SEMESTRU

Kilometrowe kolejki do profesorów Jarry, Koschembar - Łyskowskiego, Rafacza... Na pierwszym roku prawa jest 2000 studentów, każdy podłazi z indeksem, każdemu musi profesor nagryzmolić jakiś hieroglif.

U Rafacza szybko idzie; tęgi pracownik, jest chyba miljonerem bo zna jak nikt wartość czasu. Nie czeka się u niego dłużej, jak 5—10 minut.

Jarra demonstruje, że dobre struny głosowe zakasują wszelkie megafony i głośniki. Krzyczy na całą salę, wymyśla, pieni się, wierzga, tupie. Gdy się dobrze zmęczy wrzaskiem — zaczyna podpisywać.

Koschembar-Łyskowski lubi młodzież i stara się ją kształcić. Działalność wykładowa mu nie wystarcza — przy podpisywaniu nie szczędzi nauk moralnych. Napatacza się studentka trwożliwa jak gazella:

— Garnki umie pani szorować?

— Ja, właśnie...

— Bo te dzisiejsze błaźnice to tylko studja i studja, a przecie dom, dzieci, mąż...

Zilustrowanie obowiązków wzorowej małżonki i pani domu trwa kwadrans — wreszcie profesor pochyla się nad indeksem.

— A to co za idjotyzm?

Biedna gazella zamiast zaznaczyć na marginesie: j. z. w. napisała pełne: jesienny, zimowy, wiosenny.

— Trzeba umieć oszczędzać czas, poco było to wypisywać. Na koniec!

Rozgniewany odsuwa indeks, a studentka musi wędrować na koniec kolejki — za 3 godziny dopcha się znowu do katedry. Go rzej, że Koschembar rozłościł się, teraz kto nie podejdzie — wszystko źle.

— Data nie wypisana! Na koniec. Kropki są na to, by je używać — na koniec! Co to za bohomaz? to fotografja? Na koniec! Brudne indeksisko, nie podpiszę — na koniec! Tak pisze student, to krowa kopytem ładniej potrafi — na koniec!

Świetna zabawa, co kto podchodzi — biegnie stanąć ostatni — wąż kolejki posuwa się szybko, ale nie skraca ani o centymetr.

— Ja nie mogę rozmawiać z głupcami, z cymbałami, z durniami — skrzeczy uczony znawca prawa rzymskiego, ale odesławszy z 50 słuchaczy — humor mu się poprawia. Nadziwowawszy i naurągawszy uszczęśliwia znowu paru słuchaczy swym za krętasem.

Jakiś student podaje indeks jakiegoś dziewczęcia. Koschembar ogląda sumiennie fotografję panienki, patrzy surowo na młodzieńca, z namaszczeniem bierze pióro.

— Bardzo przepraszam, że pozwoliłem sobie... ale koleżanka jest właśnie chora, więc dała mi swój indeks...

— Jakto? to to nie pana indeks?

— No przecie...

Że sufit mimo zakłęć profesora nie zwalił się na głowę intruza,, co zabiera drogocenny czas profesorowi, co usiłuje go wywieść w pole, omamić, okpić, wytrychnąć na dudka — to wina budowniczego uniwersytetu. Przez pół godziny 1000 amatorów podpisu słuchało o bezczeństwie tego draba — który uciekł oddawna przerażony.

— Ale mnie nie łatwo oszukać, zakończył Koschembar i pokrzepiony tą pochlebną opinją podpisał spokojnie kilkanaście indeksów.

Karol.

Już wyszedł ilustrowany katalog książek gwiazdkowych dla dzieci, młodzieży i starszych, który bezpłatnie rozdaje i wysyła

KSIĘGARNIA
GEBETHNERA & Wolffa i S-ki
w Wilnie
Ul. Mickiewicza 7, tel. 6-24.

WĘGIEL i KOKS górnośląski poleca firma **DEULL**, Wilno, Jagiellońska 3. tel. 8-11.

Wagi dziesiętne i stołowe
Parniki i gniotowniki do kartofli
Siekacze szarpacze i śrótowniki
Sieczkarnie ręczne i konne
poleca
ZYGMUNT NAGRODZKI
Wilno, ul. Zawalna 11-a

Kamil Mackiewicz nie żyje...

Nadeszła krótka wieść telegraficzna z Warszawy: „Umarł Kamil Mackiewicz"... Zmarły nie miał nic w sobie z tanjej „na codzień" popularności, która dość łatwo cechuje nasze sławy przemijające, by wieść ta wstrząsnęła jak należy — do głębi kulturalną powłoką naszego społeczeństwa?... Niejeden zmrużył oczy, by sobie lepiej przypomnieć, poczem powie: A rzeczywiście... Kamil Mackiewicz... Pamiętam go z „Astorj" warszawskiej, czy nawet może z jednego ze Sztralów wileńskich. Rysował, czy coś w tem rodzaju?...

Bo Kamil nie miał w sobie nic z reklamy, nic z nudnego przypominania się szerszej publiczności, nic z pochlebiania zmiennym tejże publiczności gustom. Głośny w gronie dobrych przyjaciół, cichy był, gdy zasiadał do tak łatwej dla laików, a tak trudnej w rzeczywistości pracy karykaturzysty, rysownika, ilustratora. I niejeden znawca nawet, który sztukę mackiewiczowską wysoko sobie cenił, powiedziałby może: — „rozmienił się na drobną monetę". Bo jeżeli nie liczyć wspaniałej teki karykatur w „Albumie wojska Polskiego", jeżeli nie liczyć kilku zwartych cyklów ilustracyj do „Przygód łowieckich" Ejsmonda i innych książek, to co pozostało po Mackiewiczu, jako karykaturzyście?... Pozostały setki (jeśli nie tysiące) rysunków piórkiem i karykatur rozsianych po perjodykach prasowych całej niemal Polski... Pozostały świetne, brawurowe plakaty propagandowe z groźnego roku 1920... Pozostały prześliczne „karty tytułowe" przeróżnych 95 groszówek i innych tanich wydawnictw... I może rację miałby ten znawca, że się Kamil „na drobną monetę" rozmienił, gdyby nie fakt, że każda sztuka tej drobnej monety miała czysty dźwięk niefałszowanego, prawdziwego złota. Każdy szkic Mackiewicza, czy do prywatnego albumu „na odczepnego" narysowany, czy poniewierający się na postrzępionej okładce jakiegoś groszowego wydania Londona — miał wartość skończonego małego arcydzieła.

* * *

Zwłaszcza Wilno powinno wspomnieć Mackiewicza z głębokim i prawdziwym smutkiem. Z Kowieńszczyzny rodem i od tamtych stron swoich odcięty — kochał Wilno miłością wierną, acz pozbawioną ślepoty ludzi zakochanych. Bo dostawało się temu Wilnu od Mackiewicza i to nie tylko w świetnych karykaturach typów wileńskich, „Doków w Trynopolu", „Kurczuków" w Słomiance pod Werkami. Dostało się też w paru żywych, dowcipnych feljetonach o Wilnie. Bo Kamil miał w sobie również niebylejaki nerw literacki, był humorystą nie tylko piórka, lecz i pióra.

Nie tylko szeroka natura kresowa, nie tylko bliskość miejsc rodzinnych łączyły Kamila z Wilnem. Tu w Wilnie — pomiędzy Zorzem a tyszkiewiczowskimi Dumiłowiczami w powiecie postawskim — upływały ostatnie lata jego życia i twórczości. Tu obracał się w gronie przyjaciół serdecznych, tu przemawiał mu do duszy i serca nie tylko patetyczny rozhowor murów wileńskich, lecz i swojski, przemiły djalekt ulic, rynków, przedmieści. Chyba jeden ś. p. Siestrzencewicz „widział" tak jak on owe typy dorożkarzy, przekupni i przekupek, kelnerów i posłańców.

* * *

Jeżeli wartość twórcy mierzyć ilością rzeczy stworzonych — to płodność i dorobek Mackiewicza były olbrzymie... Jeżeli tę twórczość oceniać rozmiarem i monumentalnością dzieł pojedyńczych, to niestety dzieł takich — poza paru albumami — Mackiewicz nie pozostawił... Lecz, jak się rzekło, każda drobna karykatura w jakimś „Szczutku" już nieistniejącym, każda okładka kolorowa jakiejś powieści poczytnej w taniem wydaniu była maleńką perełką jego wielkiego talentu. I szkoda, wielka szkoda, że się to wszystko gdzieś niszczy, butwieje jako makulatura, rozprasza się w nicość po całej Polsce a nawet poza jej granicami (Kamil ilustrował czas jakiś szereg czasopism w Ameryce), zamiast znaleźć się w jednym wielkim zbiorze, który byłbym najlepszym, najgodniejszym i najwspanialszym pomnikiem po ś. p. Kamilu. W obecnych katastrofalnych warunkach wydawniczych wydanie „Albumu Kamila Mackiewicza" byłoby zapewne nie do urzeczywistnienia. Ale zczasem?... Myślę, że już dzisiaj warto się nad tem zastanowić, by uratować od nieuchronnej zagłady mnogie setki jego rysunków — reprodukowanych i niereprodukowanych. Rzucam myśl. Mam przekonanie, że wydanie „Albumu Kamila Mackiewicza" jest naszym obowiązkiem kulturalnym.

* * *

Można bez przesady powiedzieć, że ś. p. Kamil był dla malarstwa łowieckiego tem prawie, czem był ś. p. Ejsmond dla łowieckiej literatury. I smutno się robi na myśl, że w ciągu dwuch lat niespełna obaj odeszli z tego świata. Mackiewicz, nie będąc par excelence rysownikiem myśliwskim, był jednak myśliwym — i to dobrym myśliwym. Zapoczątkował on w naszych czasach wyśmienitą „karykaturę myśliwską" — rodzaj karykatury obracający się dotąd u nas pomiędzy szarżą a nieudolnością. Mackiewicz pierwszy ten rodzaj wyodrębnił, uszlachetnił, nadał mu prawo obywatelstwa w obszernem mocarstwie karykatury. Świadczą o tem jego doskonałe ilustracje do „Przygód łowieckich" Ejsmonda lub ściśle już karykaturalne rysunki w „Łowcu Polskim"

* * *

W obecnych zmaterjalizowanych czasach radjofonizacji, popularyzacji, mechanizacji i wszelkiego rodzaju powielań — osoba artysty ustępuje na plan dalszy. Czy słusznie? I tak i nie. Zgoda z tem, że indywidualność artysty powinna tkwić w jego dziele i że szerszy krąg odbiorców artyzmu nie powinien interesować się prywatnem życiem, nawyczkami i przygodami artysty. Lecz jakże często wartość twórcy nie zamyka się w kole spłaszczanych przezeń tworów, lecz polega również na niepospolitych walorach osobistego uroku...

Ś. p. Kamil należał właśnie do tych mocnych, ciekawych, niepospolitych wręcz postaci, łączących wartość t. zw. „dorobku" z wartością potężnego czaru osobistego. Na wieść o jego zgonie zaćmi się łzą niejedno oko w Polsce — od Dumłowicz do Zaleszczyk, od Porochońska na Polesiu aż hen ku Gdyni... Bo Kamil miał przyjaciół w Polsce całej! Bo zdobywał serca ludzkie nie tylko niespożytą radością życia, nie tylko prawością charakteru, nie tylko prawdziwą, serdeczną i ujmującą uczynnością koleżeńską, lecz również niepospolitym „darem opowiadania". Był „opowiadaczem" w wielkim stylu, czyniącym z codziennego, nic nie znaczącego tematu całe epopeje brylantowego humoru. Gdyby jakiś parlograf lub inny cudaczny instrument utrwalił te opowiadania, to zaćmiłyby one gwiazdę niejednego rozreklamowanego humorysty. Niestety! Umarł Kamil Mackiewicz — znikł jego czar osobisty — zginęły bezpowrotnie jego gawędy... I tylko po wielu latach niejeden z przyjaciół Kamila przypomni te chwile niezapomniane spędzone ze Zmarłym przy stole biesiadnym, gdy kielichy krążyły, dymiło się z czupryn i łysin, a nad stołem panował potężny soczysty bas Kamila przykuwający uwagę ogólną wątkiem opowiadanych awantur arabskich.

* * *

Żegnaj, kochany przyjacielu! Żegnaj drogi Kamilu — niezrównany Kompanie wypraw myśliwskich! Niech się Ci tam w zimnym grobie warszawskim przyśnią w zmierzch grudniowy spowite ośnieżone rojsty Wileńszczyzny i łozami liljowemi znaczone leniwe rozlewiska Polesia.

Michał K. Pawlikowski.

Pocztowa Kasa Oszczędności
P.K.O.
Centrala — Warszawa, Jasna 9.
Oddziały: **Poznań, Katowice, Kraków, Wilno, Łódź, Lwów.**
PRZYJMUJE:

WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE zwyczajne od 1 zł. począwszy, płatne na każde żądanie bez ograniczenia wysokości sumy.

WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE PREMJOWE po 8 zł. miesięcznie z możliwością wygrania kwoty zł. 1000 w losowaniach, odbywających się co kwartał.
Wkłady oszczędnościowe w złotych w złocie.

UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE bez badania lekarskiego, przy składkach począwszy od 3 zł. miesięcznie z wypłatą ubezpieczonego kapitału w razie dożycia lub po śmierci
a także **UBEZPIECZENIA POSAGOWE**
w razie śmierci ubezpieczonego spowodowanej wypadkiem PKO wypłaca podwójną sumę ubezpieczenia.

P.K.O.

ZAPEWNIA
1. **pełne bezpieczeństwo wkładów**
2. możność **natychmiastowego wycofania** złożonych pieniędzy.
3. **solidne oprocentowanie**
4. **tajemnice wkładów oszczędnościowych.**

GWARANTUJE
kwotą zł. około **500 miljonów w gotówce i w lokatach** opartych na złocie 29-ma olbrzymiemi nieruchomościami.

KAPITAŁY ZŁOŻONE w PKO
1. **zasilają wszystkie dziedziny życia gospodarczego.**
2. przyczyniają się do **zmniejszenia bezrobocia.**
3. **prowadzą do wzrostu ogólnego dobrobytu**

WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE są wolne **od wszelkich danin i podatków** można je składać i podejmować **w każdym urzędzie pocztowym** na terenie Rzeczypospolitej **bez względu na miejsce wydania książeczki oszczędnościowej.**

Wszelka korespondencja z P. K. O. dotycząca obrotu oszczędnościowego **jest bezpłatna**, 750 tysięcy czynnych książeczek oszczędnościowych P. K. O. to najlepszy dowód zaufania społeczeństwa do największej instytucji oszczędnościowej w Polsce.

150 unitów przeszło na katolicyzm

WILNO. — We wsi Minichowicze pod Stalinem przeszło na łono kościoła katolickiego 150 unitów.

W związku z tem w Minichowiczach miała miejsce podniosła uroczystość kościelna.

Radjo wileńskie

NIEDZIELA, DNIA 13 GRUDNIA

10,15 Transmisja nabożeństwa z Krakowa.
11,58 Sygnał czasu.
14,00 Audycje rolnicze z Warszawy.
12,15 Poranek z Filharmonji Warszawskiej.
16,20 Muzyka (płyty).
17,15 „Życie polskie na Śląsku przed stu leciem" — odczyt z Krakowa wygłosi dr. K. Dobrowolski.
17,30 Wiadomości przyjemne i pożyteczne Piosenki litewskie w wykonaniu Reginy Bilinisówny — Przy fortepianie Walentyna Czuchowska.
tości.
19,45 Słuchowisko ze Lwowa.
16,40 „Zdrowotne znaczenie działkowych ogródków rodzinnych" — odczyt z Warszawy — wygłosi dr. Fr. Cieszyński.
19,20 „Co się dzieje w Wilnie?" — pogadankę wygłosi prof. Mieczysław Limanowski.
manczy" — poemat dramatyczny Tadeusza Łopalewskiego (fragmenty)
20,15 Koncert z Warszawy.
21,45 Kwadrans literacki z Warszawy. (M. Nałęcz - Dobrowolski).
22,00 Koncert solisty z Warszawy.
23,30 Muzyka taneczna z Warszawy.

PONIEDZIAŁEK, DNIA 14 GRUDNIA

11,58 Sygnał czasu.
13,40 Audycje rolnicze z Warszawy.
15,25 „Rad i jego znaczenie dla nauki i życia" — odczyt z Warszawy wygłosi Z. Kacprowski.
17,10 „Prawda o „Marji" Malczewskiego" — odczyt ze Lwowa wygłosi dr. Wł. Filar.
17,35 Mikrofon w domu dla zaniedbanych chłopców. Reportaż prowadzi Halina Hohendlingerówna.
19,25 „Co nas boli?" — przechadzki Mika po mieście.
22,15 Komunikaty i muzyka taneczna z Warszawy.

PIERWSZA WILEŃSKA SPÓŁKA WIN OWOCOWYCH
Wina owocowe staniały!
Do 1-go stycznia 1932 r. cena na wszystkie gatunki win obniżona o 25 proc.
Korzystajcie z okazji!! Wytwórnia win Piłsudskiego 2.
Sprzedaż detaliczna Wileńska 36.

Najlepszym prezentem na gwiazdkę jest:
dla kawalera i każdego urzędnika — grzałka elektryczna do gotowania wody w szklance.
dla gospodyni—żelazko elektryczne,
dla żony—aparat kąpielowy „Hygjena"
dla rodziny—aparat radjowy.
Wszystko to nabyte w dobrym gatunku, po najtańszych cenach i na dogodnych warunkach tylko w f.
„OGNIWO"
w Wilnie, ul. Św. Jańska 9. Tel. 16 06.

„POLONJA"
Mickiewicza 11
tel. 593.
Dziś o godz. 5.30
Zwykły niedzielny popołudniowy
„Dancing-Czarna kawa"
Występy artystyczne. Loteryjka dla Pań!
Wstęp, kawa i ciastko 2 zł. od osoby.
Uprzedzamy, że w tym roku **„NOC SYLWESTROWA"** najweselszą będzie w „Polonji".

Tylko ORYGINALNY **THE CHAMBARD** jest najlepszym środkiem przeciw **OBSTRUKCJI**

KOŚCIÓŁ KATOLICKI W ROSJI

Pod takim tytułem sekretarjat J.E. Arcybiskupa Mohylowskiego. metropolity Rosji — rozpoczął wydawnictwo materjałów historycznych, mających odtworzyć dzieje Kościoła katolickiego w Rosji..

Nie trzeba zaznaczać, iż podobne wydawnictwo będzie posiadało olbrzymią wartość już chociażby ze względu na to, że ta dziedzina jest nie tknięta przez historyków.

Dzieje katolicyzmu w Rosji muszą kiedyś doczekać się swego monografisty, który z wdzięcznością skorzysta z publikujących się materjałów; dzieje polskiej emigracji w Rosji również są nie bez znaczenia, gdyż ich wydobycie najaw wzbogaci nową kartą dzieje kultury polskiej.

Wydawnictwo „Kościół katolicki w Rosji" jest pomyślane, jako wydawnictwo propagandowe i reprezentacyjne; to też wszystkie artykuły pisane są w dwu językach: polskim oraz francuskim lub niemieckim. To pozwoli zdobyć większą ilość czytelników, a wskutek tego — obowiązuje wydawców i autorów.

Niedawno ukazał się zeszyt I tego wydawnictwa. Na treść tego zeszytu złożyło się pięć artykułów: X. J. Urbana — „Prace jezuitówi w Rosji", X. dr. D. Karpińskiego — „Początki katolicyzmu wschdn. obrządku w Rosji", X. Arcyb. E. Karewicza — „Z dziejów pracy unijnej w Rosji", X. prał. dr. W. Płoskiewicza — „Władza biskupów katolickich w świetle prawodawstwa b. imperjum rosyjskiego" oraz A. Lostera — „Tow. św. Wincentego a Paulo w Rosji".

Pierwsze cztery artykuły są powtórzone w jęz. francuskim, piąty w jęz. niemieckim.

Treść tego zeszytu wskazuje, iż wydawnictwo, mające odźwierciedlić przeszłość Kościoła katolickiego w Rosji, powstało nie bez związku ze współczesną akcją unijną w Polsce, co, rzecz jasna, tylko zwiększa jego znaczenie i powagę.

Pierwszy artykuł nowego wydawnictwa został poświęcony pracy jezuitów w Rosji. Nie dziwmy się temu: tak być powinno. Jezuici byli pierwszymi reprezentantami katolicyzmu w Rosji (pomijam udział Rzymu w sprawie małżeństwa Iwana III z Zofją Paleołożanką), byli gorliwymi krzewicielami idei unji. dotarli do najdalszych zakątków Rosji, no, i pozostawili po sobie trwałą pamięć tak w tradycji ustnej, jak i w piśmiennictwie rosyjskiem. A że obecnie jezuici kierują akcją obrządku wschodniego, należało wielką uwagę poświęcić dziejom pracy jezuitów w Polsce.

Niestety, to, co dał o. Urban na sześciu (!) stronicach zeszytu, w sposób niesłychanie pobieżny zarysowuje — bardzo nierówno — pewne momenty pracy jezuitów „w Rosji" (autor nie rozróżnia Rosji od ziem Rzeczypospolitej pod zaborem rosyjskim) i ani jednem słowem nie zaznacza jakie i dlaczego wytworzyły się stosunki pomiędzy o. o. Jezuitami a społeczeństwem rosyjskiem.

Zaczyna się artykuł od tych słów: „O pracach zakonu św. Ignacego w Rosji można właściwie mówić dopiego począwszy od r. 1772"...

Dlaczego w publikacji polskiej nie można mówić o poprzednim okresie, o którym w jęz. rosyjskim jest bogata literatura?..

O bolesnym okresie po kasacji zakonu znajdujemy takie słowa:

„W Rosji Katarzyna II, pragnąc utrzymania szkół jezuickich, których nie było czem zastąpić, (co za szlachetna troska!), a może i dla okazania swej niezależności od Rzymu (czy tylko — może?), zabroniła publikacji kasacyjnego breve, w czem biskup, jej kreatura, całkowicie okazał się powolnym"...

Nie wszystko jednak wówczas wyglądało tak sielankowo, jak to zarysowuje autor. Monografista zakonu jezuitów w Polsce, X. St. Załęski rozdział 19 cz. I. tomu V swej wspaniałej monografji zaczyna w ten sposób:

— „Wspomnieć nam teraz wypada **nie bez pewnej odrazy, którą i czytelnik uczuje,** io festynach i urzędowych uroczystościach, jakie wyprawiali białoruscy jezuici Katarzynie i jej faworytom - ministrom"...

Przykre to były czasy... Można je przemilczeć, ale nie wypada mówić nie ściśle...

Coś podobnego przytrafiło się autorowi przy wzmiance o wypędzeniu jezuitów z Rosji w r. 1820.

Czytamy:

....„wzrastający wpływ jezuitów nie mógł nie wywołać na nich burzy, zwłaszcza, że przeciwko nim intrygowali rozmaici sekciarze, masoni i duchowieństwo urzędowego Kościoła"...

Wszystko jest świętą racją, ale nie wyjaśnia sytuacji.

W tej interpretacji jezuici ucierpieli tylko jako zakonnicy katoliccy, jako apostołowie Kościoła rzymskiego.

Nie wątpimy, że prawosławni, sekciarze i masoni zwalczali i będą zwalczać Kościół, ale dlaczego właśnie wówczas, gdy wypędzano jezuitów z Rosji, wzmagały się wpływy dominikanów?

Ostatnie badania historyczne ponad wszelką wątpliwość ustaliły, iż car Aleksander I obcował z prowincjałem dominikanów X. F. Ciecierskim i **chciał przejść na katolicyzm,** wysyłając do Rzymu zaufanego delegata w celu omówienia tej kwestji. Dlaczegoż „sekciarze i masoni", zwalczający jezuitów, tolerowali dominikanów?

Dlaczego katolicyzm jezuicki budził w Rosjanach odrazę, katolicyzm zaś dominikański pociągał ich?.. Czy są różne katolicyzmy, czy też są różne metody krzewienia katolicyzmu?.. I na czem polegały te różnice?

Właśnie na te pytania powinnaby była znaleźć się odpowiedź na łamach nowego wydawnictwa. Tej odpowiedzi w artykule X. Urbana nie znajdujemy.

Rosjanie mają olbrzymią literaturę. „jezuicką". Wymienię ważniejszych autorów: Iljin, Liłow, Łukowicz, Morozkin, Murzakiewicz, Ratyńskij, Samarin, Sliwow, Słupskij, Storożewskij, Szczebalskij, Tołstoj...

Są całe monografje o jezuitach w Rosji, zawierające olbrzymi materjał historyczny.

Wszystkie te prace pełne są obłędnej nienawiści i straszliwej pogardy dla jezuitów!..

Skąd się to wzięło? Dlaczego w Rosji wyraz „jezuit" jest wyrazem obelżywym?..

Wymieniłem kilkunastu poważniejszych rosyjskich autorów, z których ani jeden (z wyjątkiem Samarina, znającego zagranicę) nigdy w życiu nie oglądał jezuity na własne oczy, bo najstarsza z tych prac — Ratyńskiego, została wydana w r. 1844, większość powstała w siódmym i ósmym dziesiątku lat ub. stu., Iljin zaś pisał w roku 1905.

Na zarzuty, wysunięte przeciw jezuitom przez zastępy rosyjskich historyków, należy odpowiedzieć dziełem, zawierającem ważkie kontr - argumenty.

To dzieło jest palącą koniecznością!

Zatrzymaliśmy się dłużej nad artykułem X. Urbana z tego względu, że temat tego artykułu jest niezwykle

Druskieniki

SEZON ZIMOWY 15. XII. 31 — 15. II. 32.

KĄPIELE, solankowe, kwasowęglowe, tlenowe.
ŁAZIENKI i odpoczywalnie przystosowane do użytku zimowego.
DOSTARCZANIE okładów borowinowych do pensjonatów
LAMPA KWARCOWA
Doskonałe warunki do wypoczynku i sportów zimowych.
ŚLIZGAWKA. Tor saneczkowy. Tereny narciarskie.
ROZRYWKI
Kasyno Zdrojowe czynne cały rok. Mieszkanie z całkowitem utrzymaniem, opałem i światłem **6 zł. od osoby dziennie.**
PENSJONATY od 5 — 6 zł. dziennie.
Dojazd do stacji autobusami.
Wszelkich informacji udziela Komisja Zdrojowa w Druskienikach.

KRONIKA

wileńska

NIEDZIELA
Dziś **13**
3 Adw. Łucji
Jutro
P. Spirydona

W. w. g. 7 m. 33
Z. s. g. 2 m. 45

SPOSTRZEŻENIA ZAKŁADU METEOROLOGICZNEGO U. S. B. W WILNIE
Z dnia 12 grudnia 1931 roku.

Ciśnienie średnie 765.
Temperatura średnia —1.
Temperatura najwyższa 0.
Temperatura najniższa —2.
Opad w mm. 3.
Wiatr: zachodni.
Tendencja: wzrost, potem silny spadek.
Uwagi: pochmurno, śnieg.

URZĘDOWA

— **Delegacja Zw. Straży Pożarnych u p. Wojewody.** Pan wojewoda Beczkowicz przyjął w dniu 12 bm. delegację Związku Straży Pożarnych województwa nowogródzkiego pod przewodnictwem prezesa zarządu wicewojewody Godlewskiego. Delegacja wręczyła panu wojewodzie złoty medal zasługi Głównego Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz prosiła pana wojewodę o przyjęcie godności członka honorowego wojewódzkiego nowogródzkiego Związku Straży Pożarnych w uznaniu zasług położonych przez pana wojewodę dla pożarnictwa w województwie nowogródzkiem. Wręczono panu wojewodzie pięknie wykonany dyplom zawierający odnośną uchwałę Związku.

— **Pan Wojewoda Beczkowicz** zwiedził w dniu 12 bm. szereg placówek, stworzonych przez Komitet dla Spraw Bezrobocia na terenie Wilna, m. in. biura przy ulicy Łukiskiej 3 i Zawalnej 1, załatwiające sprawę wydawnictwa bezrobotnym zapomóg w naturze, dalej składy żywnościowe Komitetu oraz skład pochodzący z ofiar mieszkańców m. Wilna odzieży, której rozdawnictwo rozpocznie się 18 bm. Pan wojewoda interesował się wszystkimi szczegółami prac komitetu do spraw bezrobocia, wydając na miejscu szereg instrukcyj i wskazówek. Panu wojewodzie towarzyszyli prezes Uniechowski i szef biura komitetu radca Dzenajewicz.

MIEJSKA

— **Rada Miejska.** — Przedświąteczne posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w najbliższy czwartek.

— **Podatek widowiskowy ma być zwiększony.** Magistrat opracowuje obecnie projekt podwyższenia obecnych stawek podatku widowiskowego pobieranego jak wiadomo od kinematografów. Uzyskana tą drogą nadwyżka ma zasilać fundusze komitetu bezrobocia. Forma w jakiej ten zwiększony podatek ma być pobierany i wysokość jego ma określić Rada Miejska.

— **Tyfus wygasa.** — Epidemja tyfusu plamistego na terenie miasta zdaje się została całkowicie opanowana.

W ubiegłym tygodniu zanotowano tylko 4 zasłabnęcia na tą chorobę.

AKADEMICKA

— **Zebranie Legjonu Młodych.** — Podaje się do wiadomości wszystkich członków i kandydatów Legjonu Młodych, że w dniu 13 bm., o godzinie 5 po poł. w lokalu własnym (ulica Uniwersytecka 6-8 — 5) odbędzie się zebranie organizacyjne — ostatnie przed ferjami Bożego Narodzenia.

Na porządku dziennym ważne sprawy organizacyjne. Ze względu na ważność spraw punktualne stawienie się wszystkich członków i kandydatów jest bezwzględnie obowiązkowe.

SZKOLNA

— **Shelley's Institute.** — Zapisy (na pół rocze) na kursa języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego przyjmować będzie kancelarja (Skopówka Nr 11 m. 10) dnia 14 i 15 grudnia, od 3 i pół do 4 i pół.

Zapisyna wycieczkę: **Wilno — Paryż — Londyn** dnia 16 grudnia od 3 i pół do 4 i poł.

POLICYJNA

— **Na kurs dla oficerów.** — Kierownik działu ruchu kołowego przy Komendzie Policji starszy przodownik Bauman został delegowany do Warszawy na kursa dla oficerów policji.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— **Wileńskie Towarzystwo Ogrodnicze** komunikuje, iż w dniu 15 grudnia we wtorek o godzinie 5-ej po południu w lokalu Towarzystwa, Wilno — Sierakowskiego 4, odbędzie się miesięczne zebranie Towarzystwa z następującym porządkiem dziennym:

1 Referat p. W. Poklewskiego-Koziełł „Drzewa karłowe i formowanie ich". 2) Referat p. prof. Dziewanowskiego „O hodowli kwiatów w mieszkaniu". 3) Wolne wnioski.

Na zebranie te Towarzystwo zaprasza członków, a także gości i miłośników ogrodnictwa. Wstęp bezpłatny".

— **Chrześcijański Uniwersytet Robotniczy** w Wilnie powiadamia, że w niedzielę dnia 13 bm., o godzinie 1 po poł. odbędzie się w sali Chrześc. Domu Ludowego przy ulicy Metropolitalnej Nr 1 odczyt pt.: „Światowy kryzys gospodarczy", który wygłosi p. Henryk Dembiński.

Wstęp wolny.

RÓŻNE

— **Komitet Wykonawczy Uczczenia 25-lecia Sakry Biskupiej J.E. ks. Biskupa dr Władysława Bandurskiego** uprasza wszystkie te organizacje, które zgłosiły udział w adresie hołdowniczym dla Jego Eks. ks. Biskupa ażeby do dnia 20 bm. zechciały powiadomić o liczebności swoich delegacyj, które uczestniczyć będą w uroczystym obchodzie w Wilnie w dniu 10 stycznia 1932 roku. Zgłoszenia delegacyj należy nadsyłać do sekretarjatu Komitetu (ulica Tatarska 3, tel. 1752.

Jednocześnie Komitet powiadamia, iż od dnia 15 bm. znajdzie się w sprzedaży okazale wydana broszura, streszczająca życie i czyny Biskupa Bandurskiego. Cena broszury — 1 złoty. Całkowity dochód przeznaczony zostaje na wydanie zbiorowego dzieła o ks. Biskupie Bandurskim, które ukaże się w ciągu roku 1932. Opracowanie tego dzieła spocznie w ręku wybitnych literatów i profesorów Uniwersytetu oraz byłych uczestników walk legjonowych.

— **Nieprawdziwe wieści o redukcjach na kolei.** Wczoraj w „Kurjerze Wil." ukazała się wiadomość o mającej rzekomo nastąpić redukcji 1.107 pracowników kolejowych na terenie wileńskiej dyrekcji kolejowej.

W związku z tem dowiadujemy się, że żadna redukcja na kolei nie jest przewidziana, bowiem nie zachodzi ku temu żadna potrzeba.

— **Sprawa jubileuszu 25-cio lecia Teatru Polskiego w Wilnie.** Komitet obchodu jubileuszu 25-lecia Stałego teatru Polskiego w Wilnie składa za pośrednictwem pana wojewody do Funduszu kultury Narodowej — podanie, w sprawie uzyskania jednorazowej subwencji dla teatrów wileńskich na uroczystości 25-cio lecia teatru w Wilnie.

Teatr polski w Wilnie spełnił zadanie tak doniosłe, oddziaływał tak przemożnie w okresie niewoli, wychował zastępy młodzieży, budząc najszlachetniejsze porywy patrjotyczne tak że w walce o niepodległość Ojczyzny szała jego wpływów zaważyła znacznie. Rolę tę teatr wileński w ciągu 25-ciu lat spełniał nie tylko w Wilnie i na ziemiach wileńskich, lecz krzewił kulturę polską częstymi występami w Rosji, wśród Polaków.

Wyłoniony komitet obchodu 25-lecia teatru w Wilnie pragnie uczcić tę historyczną datę w styczniu 1932 r. widowiskiem, odpowiadającem chwili, uroczystości i w skromnym zakresie wydać książkę pamiątkową, obejmującą działalność teatru za okres 25-letni.

— **Stypendja dla uczniów (-nic) szkół średnich.** — Komitet Wykonawczy Rady Nadzorczej Księżniey-Atlas TNSW dokonał losowania stypendjów na rok szkolny 1931—1932. W wyniku tego losowania zdobyły stypendja m. in. dwie osoby z Wileńskiego Okręgu Szkolnego. Stypendjum im. Bronisława Geberta otrzymała p. Irena Wmborówna, uczenica 8-ej kl. gimn. SS. Nazaretanek w Wilnie; stypendjum za dobre postępy w nauce geografji otrzymał p. Stanisław Podolski, uczeń klasy 4-ej gimnazjum im. Króla Stefana Batorego w Drui. Pierwsza rata stypendjum już została wręczona odznaczonym uczniom, druga będzie wręczona d. 3 maja 1932 r.

Zgłoszenia kandydatów na stypendja w r. 1932—33 będą przyjmowane do dnia 10 października 1932 r.

— **Zarząd Związku Absolwentów Gimnazjum Jezuitów w Wilnie** zaprasza wszystkich członków Związku na Tradycyjny Opłatek, który odbędzie się dziś, o godzinie 18.

TEATR I MUZYKA

— **Teatr Miejski w Lutni. „Pan poseł i Julja"** — Dziś w niedzielę dnia 13 bm., o godzinie 8 wiecz. „Pan poseł i Julja", współczesna komedja satyryczna K. Leczyckiego i J. Mackiewicza, która zdobyła w Wilnie za służone uznanie dzięki dowcipnej treści oraz interesującemu zagadnieniu. Reżyserja tej oryginalnej nowości spoczywa w rękach dyr. M. Szpakiewicza. W rolach tytułowych pp. Brenoczy i Gliński.

Jutro o godzinie 8 w. „Aurelciu nie rób tego".

— **Teatr Miejski na Pohulance. „Teatr wiecznej wojny".** Dziś, w niedzielę, dnia 13 bm., o godzinie 8 wiecz. ukaże się niezwykle frapująca sztuka M. Jewreinowa „Teatr wiecznej wojny", ujmująca w niesłychanie śmiały sposób zagadnienie prawdy i kłamstwa w życiu prywatnem i społecznem. Nowość ta, ciesząca się u nas olbrzymiem powodzeniem, została wprowadzona na naszą scenę przez panią Stanisławę Wysocką, która jednocześnie odtwarza z właściwym sobie artyzmem jedną z ról głównych. W pozostałych zajęty jest cały zespół Teatrów Miejskich z pp. Szurszewską, Kamińską, Ładosiówną, Bieleckim, Domańskim, Mileckim, Wyrzykowskim, Wyrwiczem oraz Zastrzeżyńskim na czele.

Jutro o godzinie 8 w. „Matrykuła 33".

DZISIEJSZE PRZEDSTAWIENIA POPOŁUDNIOWE:

Teatr Lutnia. Dziś dnia 13 bm. o godzinie 4 pp. ukaże się arcywesoła komedja T. Łopalewskiego „Aurelciu nie rób tego". Ceny zniżone.

Teatr na Pohulance. Dziś w niedzielę dn. 13 bm. o godzinie 4 pp. ujrzymy po cenach zniżonych frapującą sztukę Madisa i Boucarda „Matrykuła 33" w reżyserji dyr. Szpakiewicza.

— **Teatr Kolejowy** (Kolejowa 19). Dziś o godzinie 8 w. ukaże się po raz trzeci, tętniąca staropolskim humorem i werwą, nad wyraz efektowna sztuka z powieści Henryka Sienkiewicza „Pani Wołodyjowska". w reżyserji dyr. Zbigniewa Śmiałowskiego".

Akt II-gi urozmaicają barwne tańce i melodyjne piosnki.

W wykonaniu sztuki bierze udział cały zespół sekcji dramatycznej „Ogniska" oraz liczni statyści.

CO GRAJĄ W KINACH?

Kino Miejskie — Goniec Napoleona.
Heljos — Triumf walca.
Hollywood — Wygnańcy
Światowid — Król Paryża
Casino — Porucznik Armand
Pan — Wiejskie grzechy.

KRÓL BULWARÓW

WYPADKI I KRADZIEŻE

— **Włamanie.** Ze składu przy ulicy Raduńskiej 41 wyniesiono większą partję materjałów i płótna. Sprawców poszukuje policaj.

— **„Najpewniejszy schowek na dolary.** Lejba Kopelowicz (Szawelska 2) handlarz z zawodu, uciuławszy na czarną godzinę 290 dolarów i 215 rubli w złocie i nie chcąc powierzyć posiadany majątek bankowi, ukrył go w otworze ściany w składziku sąsiada Czermińskiego. Schowek ten ktoś znalazł, bowiem gdy Kopelowicz zajrzał wczoraj do szpary, pieniędzy już nie znalazł.

— **Pajęczarz.** Fejgus Annie (Zawalna 60) w dniu 11 bm. skradziono bieliznę wartości 300 złotych. Sprawcę kradzieży Abako Bolesława (Kwaszelna 4) aresztowano. Część skradzionej bielizny odnaleziono u Abako podczas rewizji.

— **Złodziej u fryzjera.** Z zakładu fryzjerskiego Kucera Hirsza (Oszmiańska 3) skradziono 2 maszynki do strzyżenia włosów wartości 28 złotych. Ustalono, że kradzieży tej dokonał Pejros Dawid, bez stałego miejsca zamieszkania, który po kradzieży zbiegł.

— **Okradli mieszkanie.** Szafranowicz Stanisławie (Ostrobramska 9) nieznani sprawcy w dniu 11 bm. skradli różną garderobę damską wartości 300 zł.

U kobiet w ciąży i młodych matek stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa** wzmacnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszek. Żąd. w apt. i dr.

Świętokradztwo w Borunach

WILNO. W historycznym kościele w Borunach dokonano niezwykle zuchwałej kradzieży.

Pod osłoną nocy do kościoła włamali się nieznani sprawcy, którzy poniszczyli urządzenie ołtarzy, zabierając przy tem cenniejsze przedmioty i wota.

Wartość skradzionych przedmiotów nie jest ściśle obliczona, lecz w każdym bądź razie jest dość znaczna.

W białych prześcieradłach przez granicę

WILNO. — Koło Suchodowszczyzny w rejonie Dzisny usiłowała przedostać się na naszą stronę grupa zbiegów.

Straż bolszewicka ostrzelała uciekinierów z karabinu maszynowego i obrzuciła granatami.

Dwie osoby zostało zabite, reszta zaś uciekających w liczbie sześciu, zdołała przejść granicę.

Wszyscy zbiegowie byli okryci białemi prześcieradłami. Jeden z nich 17-letni uczeń J. Uninow z Dryssy podczas przechodzenia granicy otrzymał trzy postrzały.

Uciekinierów skierowano do obozu izolacyjnego w Łużkach.

Potajemne składy wódek w starych okopach

WILNO, Koło wsi Zagurzany gminy zaleskiej pow. brasławskiego w pozostałych z czasów wojny światowej okopach policja ujawniła składy wódek wyrabianych nielegalnie przez czterech mieszkańców tej wsi. W zamaskowanych doskonale schówkach znaleziono 1500 litrów samogonki przeznaczonej do rozsprzedaży w okresie przedświątecznym wśród okolicznej ludności i po stronie sowieckiej.

W tych samych okopach znaleziono również potajemną gorzelnię dużych rozmiarów.

Pierwsza kobieta przed Sądem Doraźnym

WILNO. We wsi Czerany gm. kucewickiej powiatu oszmiańskiego pożar zniszczył większość zabudowań gospodarczych Stanisława Markowskiego.

Oględziny miejsca pożaru nasunęły podejrzenie, że miało tu miejsce podpalenie. Dalsze śledztwo potwierdziło, to przepuszczenie i zdołano ujawnić sprawcę, w osobie siostry poszkodowanego.

Między rodzeństwem wynikały ostatnio spory na tle podziału ojcowizny i dziewczyna odgrażała się wobec sąsiadów że się zemści za wyrządzoną jej krzywdę.

Markowska przyznała się do podłożenia ognia pod zabudowania brata podając powód.

Będzie to pierwsza kobieta, która na wileńszczyźnie stanie przed Sądem Doraźnym.

Narty i Saneczki Sportowe

b. mocne i eleganckie

można nabyć najtaniej i najwygodniej tylko wyrobu fabryki **„LIGNOPIL"**

NARTY od 20 złotych ❖ **SANECZKI od 10 złotych**

BUTY Całkowity sprzęt narciarski w komplecie i oddzielnie. narciarskie pierwszorzędnej jakości od 40 zł.

Sklep fabryczny ul. Św. Jańska 2.
Fabryka ul. Wiłkomierska 109, tel. 7-41.

WINA NA LEPSZE i tanio można nabyć w firmie, która importuje bezpośrednio z pierwszorzędnych WINNIC

Owoce świeże

1/7 litra	Entre deux Meres Letrylle & Cie Bordeaux, białe zł.	3.85
1/7 .	Bordeaux Superjor Latrylle & Cie Bordeaux czerw. .	3.85
1/7 .	Węgierskie Szamorodner	4.—
1/7 .	„ słodkie	5.—
1/7 .	Rumuńskie Mu kat półsłodkiej	3.60
1/7 .	„ Vermouth „Ballor" . . . . . „	5.—

Oprócz powyższych gatunków posiadamy na składzie wielki zapas odleżałych gatunków **WIN**

Oraz podajemy do wiadomości Sz. Klijenteli, że zaopatrzyliśmy się w wielki wybór towarów świątecznych po cenach najniższych i

POLECA

D.-H. Stanisław BANEL i S-ka

WILNO, Mickiewicza 23 telef. 8-49

Wina owocowe zniżone o 25 proc. Przy większych zakupach rabat.

RYBY żywe i wędzone

Z ŻYCIA ST-NIA LEKARZY POLAKÓW W WILNIE

W dniu 28 listopada r. b. odbyło się walne doroczne zebranie członków. Zatwierdzono sprawozdanie z działalności Zarządu i Rady, Kasy Zapomogowej dla Wdów i Sierot po Lekarzach, kasowe ogólne i na podstawie wniosku Komisji Rewizyjnej udzielono absolutorjum ustępującemu Zarządowi. Nadano godność członków honorowych dr. Leonowi Klottowi i dr. Wacławowi Bądzyńskiemu za pracę społeczno - lekarską. Wybrano władze St-nia na rok 1931—32 i delegatów do poszczególnych Komisyj Wileńsko - Nowogródzkiej Izby Lekarskiej. Obecny skład władz St-nia przedstawia się jak następuje: Zarząd: prezes — prof. dr. K. Opoczyński. Wice-prezes — dr. E. Dobaczewski. Skarbnik — dr W. Bądzyński. I-szy sekretarz — dr Eug. Klemczyński. II-gi sekretarz dr R. Łuczyński. Gospodarz — dr. W. Giedgowd. Zastępcy — dr Kasperowicz, dr Marynowski i dr Tyszkówna. Rada — dr. Klott (Kurator Kasy Zapomogowej), dr.dr. Bohuszewicz, Garniewicz, Kisiel i Safarewicz. Zastępcy: dr Czarnecki, dr Kucharski i Pawłowski. Komisja Rewizyjna: drdr. Piotrowicz - Jurczenkowa, Żawadzki i Żabko-Potapowicz. Zastępcy: drdr. Siedlecki, Świeżyński i Trzeciak.

DO ZWALCZANIA

TYFUSU PLAMISTEGO

poleca się proszek japoński **KATOL,** który radykalnie tępi **WSZY,** pchły, pluskwy, prusaki, karaluchy. Tyfus przeważnie tam się rozwija, gdzie mieszkanie jest zanieczyszczone przez robactwo. Katol jest wypróbowany przez D-ra wizytatora Kuratorjum Wileńskiego i uznany jako środek najskuteczniejszy do tępienia robactwa. Katol sprzedaje się w składach aptecznych i aptekach.

Przedstawiciel Katolu **H. Wojtkiewicz Wilno,** Kalwaryjska 21.

PORADNIA WYCHOWAWCZA

Pan Jerzy Ostrowski nadsyła nam kilka słów polemiki i wyjaśnienia w sprawie notatki p. W. Ch., którą zamieszczamy. **Red.**

W Nr. 285 „Słowa" ukazała się notatka pod powyższym tytułem, atakująca mnie, jako prowadzącego w radio wileńskiem dział „Poradni wychowawczej".

Poradnie wychowawcze są na naszym terenie rzeczą nową, nie spotykającą się jeszcze z należytem zrozumieniem sfer rodzicielskich i wymagającą popularyzacji. Szkoda więc, że pierwszy głos prasy w tej sprawie był negatywny.

Zwłaszcza, że powodem do niego było nieporozumienie, względnie niezrozumienie tego, co mówiłem w ostatniej mojej pogadance w radjo.

Powiedziałem tam mianowicie, odpowiadając swemu korespondentowi radjowemu, że praca szkolna nie wygląda tak źle, jak ją przedstawiają humoryści. Powiedziałem, że trudno żądać od wszystkich, aby byli „artystami", jak tego wymagał mój korespondent lub „szukali chleba gdzieindziej" (jego słowa). Powiedziałem, że w każdym zawodzie są partacze, rzemieślnicy i artyści i że dużo już jest, jeśli dążyć będziemy do zmniejszenia się liczby partaczy, a powiększenia liczby dobrych, solidnych rzemieślników, na których każdy zawód przedewszystkiem stoi, a z których — z kolei — rekrutować się mogą artyści. Powiedziałem też, że pracę nad przekształceniem się każdej z tych kategorji w wyższą — prowadzi się stale i intensywnie. Wydawało mi się, że w ten sposób bronię nauczyciela przed przesadnemi wymaganiami, oraz przedstawiam konkretne możliwości. Jerzy Ostrowski.

Z TOW. PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

Dn. 11 grudnia odbyło się miesięczne posiedzenie T. P. N. na którem p. Euzebjusz Łopaciński zreferował wyniki swych poszukiwań archiwalnych, dotyczących rodziny Mickiewiczów oraz życia szlachty nowogródzkiej na przełomie w.w. XVIII i XIX.

Referat, który trwał przeszło trzy godziny, wykazał wyjątkową gorliwość badacza, który zebrał wprost niezliczoną ilość faktów, dotychczas nikomu nieznanych. Niestety olbrzymi materjał archiwalny został przez prelegenta podany słuchaczom w stanie prawie surowym: rzeczy wielkiej wartości, a czasem wręcz rewelacyjne ginęły w powodzi drobnych faktów, wywierających w okazałej swej jaskrawości pewną suggestję i utrudniających odtworzenie właściwego obrazu.

Po odrzuceniu niepotrzebnego balastu drobnych faktów i licznych dygresyj, p. Łopaciński niezawodnie będzie mógł dać wielkiej wartości przyczynek do dziejów rodziny Mickiewiczów.

Z wielką niecierpliwością będziemy czekać na syntezę dokonanych badań archiwalnych. ch

OFIARY

Bezimiennie pozostałe od składek na album składają się na bezrobotnych zł. 4.90.

OSTRZEŻENIE

Wobec pojawienia się na rynku licznych naśladownictw naszego preparatu **Cresolan,** ostrzegamy przed nabyciem różnego rodzaju falsyfikatów i prosimy zwracać baczną uwagę na oryginalne opakowanie **Cresolanu** firmy **R. Barcikowski S. A.** w Poznaniu ze znakiem towarowym **Erbe** zarejestrowanym w G. D. S. Z. pod Nr 1031.

Oryginalny **Cresolan** Barcikowskiego może być stosowany z bardzo dobrym wynikiem przy

wszelkich chorobach dróg oddechowych, gruźlicy, kaszlu, dychawicy (Astma), krztuśca (koklusz) itp.

Cresolan jako preparat zawierający Creosot, chroni organizm od zgubnego działania niebezpiecznych drobnoustrojów jak również zarazka gruźlicy.

Cresolan Erbe jest preparatem krajowym i stosowany jest we wszystkich Kasach Chorych w Polsce.

Cresolan Erbe jest bardzo łagodny w smaku i nie wywołuje objawów podrażnienia ze strony żołądka.

Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna
R. Barcikowski S. A.
w Poznaniu.

ważny i domagający rzeczowego oświetlenia.

Z innych artykułów wyróżniają się w I zeszycie cenne wspomnienia X. biskupa Karewicza, który zarysowuje wzmożenie akcji katolickiej wśród Rosjan po ukazie tolerancyjnym i wyjątkowo ciężkie warunki, w jakich ta akcja się odbywała.

Wspomnienia X. Kołpińskiego nie odznaczają się należytym objektywizmem, ale zawierają bardzo cenne stwierdzenie, iż wielu Rosjan, przyjmujących katolicyzm, opuszczało obrządek wschodni i zaczynało praktykować wedle obrządku łacińskiego!..

Bardzo ciekawe i pożyteczne jest studjum X. dr. Płoszkiewicza o władzy biskupów rzymskich w-g prawodawstwa rosyjskiego.

Wiele całkiem nowego materjału zawiera artykuł pułk. Lostera o Tow. św. Wincentego a Paulo w Rosji.

Wydawnictwo zapowiada się ciekawie i niezawodnie zajmie poważną pozycję w naszej bednej literaturze, dotyczącej dziejów polskiego Kościoła katolickiego.

W. Ch.

PRZESYŁKI DO ROSJI

Na zasadzie umowy, zawartej z Przedstawicielstwem Handlowem Z. S. S. R. w Polsce

JEDYNIE
firma

„PRESTO"

Warszawa Fredry 10 otrzymała **Tel. 107-10 P.K.O. 5470**

KONCESJĘ

na wysyłkę paczek żywnościowych
bezpośrednio z Polski do Rosji

Produkty najwyższego gatunku z własnej pakowni. Wszelkie opłaty uskuteczniają się na miejscu. Odbiorca otrzymuje przesyłkę nie ponosząc żadnych kosztów. Ilość paczek, wysyłanych poszczególnym adresatom, nie podlega żadnym ograniczeniom

W WILNIE zamówienia przyjmuje oraz udziela szczegółowych informacyj w sprawie przesyłania żywności

Dom Ekspedycyjny B-cia STRAKUN Niemiecka 22 tel. 2-93

ZEBRANIE T-WA POLSKIEJ MACIERZY SZKOLNEJ.

W dniu 10-tym b. m. odbyło się Walne Zebranie Towarzystwa Polskiej Macierzy Szkolnej. Obrady zagaił prezes Zarządu Centralnego pan Józef Korolec. Zebrani uczcili przez powstanie pamięć ś. p. D ra Witolda Węsławskiego. W dalszym ciągu przewodniczył obradom p. prof. Stanisław Kościałkowski, przy stole prezydjalnym zasiedli ks. P. Bekisz i p. K. Olechnowicz. Sprawozdanie z działalności T-wa przedstawił p. dyrektor Ciozda. Na wniosek członka Rady Nadzorczej zebrani przyjęli do wiadomości sprawozdanie, udzielając Zarządowi absolutorjum. W wyborach uzupełniających do władz T-wa weszli: — do Rady nadzorczej — p. Witold Bańkowski, p. mec. Zygmunt Jundziłł. p. Władysław Szmidt i p. D-r. Feliks Świeżyński.

Do Zarządu wybrani zostali: P. D-r. Zygmunt Fedorowicz, p. Marja Iwaszkiewiczowa, p. mec. Tadeusz Kiersnowski, p. Czesław Sieradzki, p. Władysław Sołtan, p. Bohdan Szachno, i p. Aleksander Zwierzyński. Przewodniczący, dziękując zebranym za przybycie, zamknął posiedzenie.

Angielski nożyk
o długiem wycięciu
do twardego zarostu

MEM DE LUXE

AUTO-SKALA

z nazwami stacji!

SENSACYJNA NOWOSC SEZONU!

Niema już żadnych trudności w odnalezieniu stacji nadawczych! AUTO - SKALA z nazwami stacji zamiast liczb, zastosowana po raz pierwszy w odbiornikach Telefunken 340 umożliwi nawet dziecku dostrojenie aparatu do dowolnej stacji.

TELEFUNKEN 340, 4-lampowy odbiornik do zasilania z sieci oświetleniowej z 3 obwodami strojonemi lampą ekranowaną

na prąd zmienny . . . . . Zł. 970.—
na prąd stały . . . . . „ 1070.—

TELEFUNKEN

NAJSTARSZE DOŚWIADCZENIE. NAJNOWSZA KONSTRUKCJA.

PIANINA, FORTEPIANY I FISHARMONJE

KRAJOWE I ZAGRANICZNE

TYLKO GWARANTOWANEJ JAKOŚCI

SPRZEDAŻ WYNAJĘCIE

K. DĄBROWSKA

Wilno, ul. Niemiecka 3, m. 6.

CZASY SIĘ ZMIENIAJĄ

Ja tylko nigdy nie zmienię swych przekonań do prawdziwie eleganckiej i wytwornej bielizny

w Polskiej Składnicy Galanteryjnej

Franciszka Friliczki

Zamkowa 9 tel. 6 46.

Sensacja dnia!

„LWÓW" w WILNIE!

Lwowskie Towarzystwo Akcyjne Browarów Sp. Akc.
poleca znakomite i niedoścignionej jakości

PIWO LWOWSKIE

EKSPORTOWE (jasne)
BAWARSKIE (ciemne)
PORTER IMPERJAL (czarne)

Żądajcie a przekonacie się!

Reprezentacja: ul. Jagiellońska 9, tel. 5-44.

Polski sklep Galanterji i Trykotaży **„JANUSZEK"**

ul. Św. Jańska 6 (gdzie dawniej Frliczka)

poleca na sezon zimowy i jako praktyczne podarki gwiazdkowe: Pończochy, Skarpetki, Rękawiczki, Swetry Bieliznę i wyroby trykotowe.

GALANTERJA „ŹRÓDŁO POLSKIE"

WILNO, ul. Wileńska 29

(wejście przez korytarz m. 1)

Poleca

Bieliznę męs. i dam., pończochy skarpetki, rękawiczki, kołnierze damsk. i męsk., guziki, sztuczną biżuterję krawaty nowości sezonowe i t. p.

Udziela rabat przedświąteczny.

NA GWIAZDKĘ!

najlepsze **KOŁDRY** własnego wyrobu

Po cenach niezwykle niskich

wyłącznie u znanej firmy **B-cia Chanutin**

WILNO, Niemiecka 23

Firma egz. od r. 1890

DUŻE KOŁDRY od 13 złotych.

OSTRZEŻENIE!

Pewne Firmy w Wilnie rozlewają swoje małowartościowe piwo w używane butelki „Patent" ARCYKSIĄŻĘCEGO BROWARU w ŻYWCU i wprowadza tem w błąd Sz. Konsumentów

Przeto ostrzegamy Sz. Konsumentów przed falsyfikatami i prosimy uważać przy kupnie prawdziwego wszechświatowej sławy

PIWO ŻYWIECKIEGO

na oryginalną etykietę i korek z firmą

Arcyksiążęcy Browar w Żywcu

Reprezentacja: Wilno, Zarzeczna 19. Tel. 18-62

Hurtowy Skład papieru i materjałów piśmiennych

Spółka Akcyjna „PAPIER"

WILNO, UL. ZAWALNA 13, Tel. 501.

POLECA W DUŻYM WYBORZE

Kalendarze na rok 1932, ozdoby choinkowe | **pocztówki** świąteczne i noworoczne **Księgi rachunkowe**

oraz wszelkie artykuły kancelaryjne i szkolne.

FABRYKA i SKŁAD MEBLI

W. Wilenkin i S-ka

Spółka z ogr. odp.

Wilno, Tatarska 20, dom własny,

Istnieje od 1843.

Jadalnie, sypialnie, salony, gabinety, różka niklowane i angielskie, kredensy, stoły, szafy, biurka, krzesła, dębowe i t. p. Dogodne warunki i na raty.

WĘGIEL i DRZEWO

poleca firma **„Centroopał"**

ZAMKOWA 18, tel. 17-99

Na Gwiazdkę Najwspanialszy podarunek **GRAND PRIX**

Złote medale!

Pianina W. Jähne

Uznane za najlepsze w kraju

Wyłączna sprzedaż w salonie wystawowym

N. KREMER

WILNO, Trocka 9.

Długoletnia gwarancja! Ceny reklamowe! Dogodne warunki spłaty!

MEBLE

nowoczesne pierwszorzędnej jakości Ceny zniżone poleca firma

BRONISŁAW ŁOKUCIEWSKI

Wilno ul. Wileńska 23

ŻĄDAJCIE

we wszystkich aptekach i składach aptecznych znanego środka od odcisków

Prow. A. PAKA.

U W A G A!!!

Najtańsze źródło i jedynie POLSKIE. Hurtowa i detaliczna sprzedaż materjałów opałowych i budowlanych. **WĘGIEL Górnośląski dostawa w wozach plombowanych.** DRZEWO OPAŁOWE **w szczapach i rąbane w każdej ilości.** Wapno—cement—gips—kafle—kreda — papa — blacha i wszelkie okucia po cenach wyjątkowo-konkurencyjnych poleca firma **„GÓRNOŚLĄSK"** T. Frechowiczowej, ul. Ad. Mickiewicza Nr. 34 — telefon Nr. 370.

Baczność!!!

Niekrologi i wszelkie ogłoszenia do **„SŁOWA"** oraz do wszystkich innych pism **BEZWARUNKOWO** najtaniej załatwia **Biuro Reklamowe**

Stefana Grabowskiego

w Wilnie, GARBARSKA 1. tel. 82

Reperacje

MASZYN ROLNICZYCH

siewników, tryerów, młocarń, kieratów, sieczkarń oraz motorów wszelkiego rodzaju i traktorów dokonywa Zakład Reparacyjny przy składzie maszyn

Zygmunta Nagrodzkiego

Wilno, Zawalna 11-a

TRUSKAWIEC — ZDRÓJ

otwarty cały rok.

Główny sezon zimowy od 1 grudnia.

KĄPIELE: siarczane, solankowe i t. d.
WODY: „Naftusia", „Zofja" i inne.
Ceny mieszkań, kąpieli, pensjonatów— **bardzo umiarkowane.**

Informacji żądać, mieszkania zamawiać — tylko przez Zarząd Zdrojowy.

Wszyscy przekonali się, iż najsolidniejszem źródłem jest znany

SKLEP FUTER i pracownia kuśnierska Porudomińskich

Niemiecka 28, 1 piętro (róg Wielkiej) telefon ten sam № **13-72** — **Nadszedł świeży transport futer.** —

KINO **MIEJSKIE** SALA MIEJSKA Ostrobramska 9

Od poniedziałku 14 grudnia r. b. Godz. 4, 6, 8, 8 — 10 w.

„BIAŁA NIEWOLNICA"

w rolach głównych **Liane Haid i Włodzimierz Gajdarow.**

Koncert. orkiestra pod batutą p. **M. Salnickiego** Ceny miejsc balkon 30 parter 60. Kasa czynna od g. 3.30 do 10 w

Premjera **„CHATA ZA WSIĄ"** już dnia 21 b. m.

Dźwiękowy KINO-TEATR **„HELIOS"** ul. WILEŃSKA 38.

Wiedeń szaleje, tańczy i śpiewa w najpiękniejszym przeboju sezonu

TRIUMF WALCA osnuty na tle życia króla walców **Straussa.** Rekordowa obsada Najsłynniejsza gwiazda Europy **Ita Rina** i czarujący amant **Hans Stuwe.** Rzecz dzieje się w Wiedniu, w Rosji w Carskim Siole. Czarujące melodje! Przepych wystawy. Nad program: Atrakcje dźwiękowe. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10·15.

KINO **HOLLYWOOD** Mickiewicza 22 tel. 15-28

Dziś wielka rewelacja dźwiękowa **WYGNAŃCY** Na tle powieści **GABRIELI ZAPOLSKIEJ „TAJEMNICA CYTADELI WARSZAWSKIEJ".** Dramat miłości, intryg i podstępu. W rolach głównych **ADAM BRODZISZ, MICHAŁ WARKONYI I LA JANA.** Pieśni i tańce cygańskie! Polskie piosenki w wykonaniu **ADAMA BRODZISZA** Dodatki dźwiękowe. Początek o godz. 4, 6, 8 i 0.15, w dnie świąt. o g. 2 ej.

DŹWIĘKOWE KINO **CASINO** WIELKA 47. tel. 11-43

Dziś! największy sukces bieżącego sezonu! Najnowsze i najgłośniejsze arcydzieło atrakcyjna śpiewna kreacja, bożyszcze tłumów **RAMON NOVARRO-PORUCZNIK ARMAND**

Śpiewno dźwiękowy dramat miłosny. Nad program: Atrakcje dźwiękowe.

Początek o godz. 4, 6, 8 i 10,30, w świąt. o godzinie 2-ej. Na 1 szy seans ceny zniżone,

---

Dźwiękowe Kino **„PAN"**

Dziś! Wielki dźwiękowy dramat erotyczny mający za tło stosunki rodzinne **w rosyjskiej wsi**

WIEJSKIE GRZECHY

Produkcja **SOWKINO.** Realizacja: **OLGA PREOBRAŻENSKAJA.** W rolach głównych wybitni artyści teatru Stanisławskiego w Moskwie **E. TIESARSKAJA, R. PUSTNAJA, G. BABININ.** Nad program: Atrakcje dźwiękowe i tygodnik filmowy „Pat". Początek o godz. 4 ej, w dnie świąt. o g. 2-ej Ceny od 40 gr.

Wkrótce na ekranie kina **„PAN"** ukaże się wspaniały film egzotyczny

KREW na PUSTYNI w którym **JACK HOLT** daje nowy typ granitowej mocy i wyrazu. Wielkiemu artyście dzielnie sekundują urocza i pełna temperamentu **DOROTHY SEBASTIAN** i porywający werwą młodzieńczą dosonały amant **RALPH GRAVES**

Dźwiękowy Kino-Teatr **„STYLOWY"** Wielka 36

Dziś! Najpiękniejszy rewelacyjny 100 proc. dźwiękowo-śpiewny film! **Całkowity w naturalnych kolorach.**

PIEŚNIARZ GÓR Wzruszający pomat miłosny w 14 akt. z życia rosyjskiego. Walka kozaka-opryszka z wielkim księciem. Muzyka Franciszka Lehara W rol. gł. fenomenalny baryton człowiek o złotym głosie **Lawrence Tibet i Walence Mc. Donald.** Nad program: Dźwiękowa komedjo-farsa w 2 akt.

Ach! żeby to pozbyć się otyłości!!!

elektryczno **pasowy** masaż **wyszczuplający**

stosuje **NOWOCZESNA KOSMETYKA**

„LADY"

Mickiewicza 9 m. 7

wejście: Śniadeckich 1.

w godz. **10 — 14 i 16 — 19.**

Precz z elektrycznym odkurzaczem (wchłaniaczem)!! cena którego wynosi do 700 zł.

Obecnie zastępuje go

szczotka-wchłaniacz

Cena tylko 5 zł. Do nabycia w wytwórni Szczotek i Pędzli pod firmą

B. SYMONOWICZ

ul. Św. Jańska Nr. 7

vis à vis Uniwersytetu.

LEKARZE

DOKTUR MED. **HAURYLKIEWICZOWA** przyjmuje od 11—12 i od 5—6. Choroby skórne, leczenie włosów, kosmetyka lekarska i operacje kosmetyczne. Wilno, **Wileńska 33, m. 1.**

DOKTOR **Zeldowicz** choroby skórne, weneryczne, narządów moczowych, od 9—do 1, 5—8 wiecz.

DOKTÓR **ZELDOWICZOWA** KOBIECE, WENERYCZNE NARZĄDÓW MOCZOWYCH od 12—2 i od 4—6 **ul. Mickiewicza 24.** tel 27.7

DOKTOR **A. Cymbler** Choroby weneryczne, skórne i narządu moczowego. Mickiewicza 12, róg Tatarskiej przyjmuje 9—2 i 5—8. Tel 15-64.

Dr. Med. Em. Cholem **Urolog** Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych przyjm. 12 — 2 i 5—7. Jagiellońska 8 tel. 10-63.

DOKTOR **Blumowicz** choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe **WIELKA 21** tel. 921, od 9—1 i 3—8 W. Z. P. 28

Dr. Wolfson weneryczne, moczop., i skórne, ul. Wileńska 7, tel. 10-67 9—1 4—8

DOKTOR **Szyrwindt** choroby weneryczne skórne i moczopłciowe Wielka 19, od 9 do 1 3—7

AKUSZERKI

AKUSZERKA **ŚMIAŁOWSKA** przeprowadziła się ul. Zamkowa 3 m. 3. Gabinet kosmetyczny, usuwa zmarszczki, piegi, wągry, łupież, brodawki, kurzajki, wypadanie włosów

POPIERAJCIE L.O.P.P.

GABINET Racjonalnej kosmetyki leczniczej WILNO, **Mickiewicza 21—4**

Urodę kobiecą konserwuje, doskonali, odświeża, usuwa jej skazy i braki, Masaż kosmetyczny twarzy. Masaż ciała, elektryczny, wyszczuplający (panie). Natryski „Hormona" według prof. Spuhla. Wypadanie włosów, łupież. Indywidualne dobieranie kosmetyków do każdej cery. Ostatnie zdobycie kosmetyki racjonalnej. Codziennie od g. 10—8 W. Z. P. 43.

Nosa trwale zmarszczki, wągry, brodawki i kurzajki usuwa Gabinet Kosmetyki Leczniczej **Cedib** *J. Hryniewiczowej. ul. WIELKA № 18 m. 9. Przyj. w g. 10-1 i 4-7 W. Z. P. № 26*

KOSMETYKA

POSADY

Służąca młoda, pracowita, łagodna, z dobremi referencjami poszukuje miejsca przy dzieciach z szyciem — dowiedz. Wiłkomierska 3 m. 1 p.p.

Młoda zdrowa osoba poszukuje posady jako mamka, dowiedzieć się ul. 3 go Maja 3 — 4.

LOKALE

2 mieszkania z 3 i 4 pokoi ze wszelkiemi wygodami nowoczesnemi, wanna na miejscu do wynajęcia. Wilno, ul. Słowackiego 17.

Mieszkanie 5 pokoi, z wygodami ogródkiem do wynajęcia. Pańska 4 m. 3.

Do wynajęcia mieszkanie 5-cio pokojowe suche i słoneczne z elektrycznością i wygodami cena 160 zł. Ze względu na duże pokoje może być na 2 rodziny. Antokolska 50

Mieszkanie z 3 ch pokoi z kuchnią oraz 3 sklepy do wynajęcia. Tatarska 7.

Mieszkanie 4 pokojowe z wygodami, ładne, suche, ciepłe, wygodne do wynajęcia od zaraz. Szczegóły—Zawalna 10—12 od 5 i pół — 7 wiecz.

Do wynajęcia 1 lub 2 pokoje umeblowane. Mickiewicza 22—40 (pod kinem).

Pokój 1 lub 2 do wynajęcia z osobnem wejściem, z wanną i wyg dami. Antokol, Kościuszki 19 (Kolonja Urzędnicza) od 10—5 ej.

Potrzebny sklep z mieszkaniem, 2—3 pokoje, wprost od gospodarza, oferty pod **sklep** do administracji „Słowa".

Do wynajęcia b. lokale P. K. U. nadające się także na mieszkanie przy ul. Jakóba Jasińskiego 18 (niedaleko Sądu Okręgowego) dow. się Trocka 4 m. 1.

KUPNO I SPRZEDAŻ

Z powodu wyjazdu **do sprzedania** stół jadalny, otomana, biurko, łóżka, szafa, rowery damski i męski, radjo 6 lampkowe, aparat anodowy, głośnik Filipsa. Kostjumy i palta męskie, kwiaty duże. Zwierzyniec, ul. Dzielna 30 m. 1. od 12-6

Okazyjnie do sprzedania aparatura dźwiękowa, reflektor teatralny i piecyk elektryczny w dobrym stanie. Kalwaryjska 99 m. 1.

Okazja Śliczny dom murowany w Wilnie, nie dekretowy, o kubaturze 4.000 m3, wartości 20.000 dolarów, do sprzedania za 7.500 dolarów, przy gotówce 5.000 dolarów. Biuro Reklamowe Garbarska 1.

Pianino używane lub fortepjan chcę kupić za gotówkę Biuro Ogłoszeń Kalina Niemiecka 35 tel. 605.

Sprzedaje się duże męskie biurko i garnitur mebli wiedeńskich, ul. 3-go Maja 7 m. 8.

OKAZYJNIE. palta zimowe damskie i męskie, futra, skórki, ubrania, jedwabie, bielizna, swetry, pianina, fortepjany, motory elektryczne, złoto, srebro, brylanty i wiele innych pozostałych z licytacji rzeczy sprzedaje tanio Lombard Biskupia 4 tel. 14—10 (od 9 ej do 2 p.p., i od 5-ej do 7 w.)

Sanki miejskie, wiejskie, amerykany i uprzęże chomonty angielskie i szory do sprzedania. Konie ze sportowymi saneczkami do wynajęcia. Szeptyckiego 5, tel. 1301

Pianino zagraniczne do sprzedania niedrogo, spiesznie. Dominikańska 13—8

Fortepian gabinetowy z metalową ramą, ton śliczny, okazyjnie sprzedam za 800 zł. Ul. Sawicz 11, m. 2.

Fortepian mały, krzyżowy, znanej zagr. firmy w najlepszym stanie okazyjnie tanio do sprzedania. Zawalna 30, m. 5.

Pianino koncertowe znanej zagran firmy w b. dobrym stanie okazyjnie tanio do sprzedania. Kwaszelna 23, m. 9.

Okazyjnie Sprzedaje się kilka wykwintnych sukień i dodatki toaletowe. Św. Jerski zauł. 6 m. 3 od godz. 2—8.

1800—2000 dol. pod zastaw wartościowej kamienicy w Wilnie (pierwsze miejsce po Banku Ziem.) potrzebne natychmiast. Zgłoszenia do Administracji „Słowa" pod „Pewne".

RÓŻNE

Matura. Przygotowywanie ze wszystkich przedmiotów do egzaminów w zakresie szkół średnich. **Języki obce:** francuski, niemiecki (konwersacja) oraz łacina i grecki. Lekcyj udzielają rutynowani korepetorzy b. nauczyciel gimn. mgr. filozofji i spec. matematyki. Zgł. do Adm. „Słowa" pod „Matura".

Matka czworga dzieci w ciężkich warunkach będąca woła o pomoc dla wykupienia maszyny do szycia zastawionej w lombardzie. O składanie najdrobniejszych ofiar prosi w Redakcji Słowa pod literami A. Z.

Dwór wiejski. Przyjmie kilka osób z całodziennem dobrem utrzymaniem 100 zł. miesięcznie. Poczta, kościół o 3 kl. Adres w Redakcji.

OSZCZĘDNOŚCI swoje złote i dolary ulokuj na wysokie oprocentowanie. Gotówka twoja jest zabezpieczona złotem, srebrem i drogiemi kamieniami. Lombard, Biskupia 4, tel. 14 10.

ZGUBY

Zgubiony indeks U. S. B Nr. 1621 na imię Dymitra Afanasjewa — unieważnia się.

OGŁOSZENIE LICYTACJI

Dnia 30-go grudnia br., o godzinie 10 rano odbędzie się w składach Sp. Akc. „Pacific" przy ulicy Rosa 9 licytacja niżej wyszczególnionych niewykupionych przez odbiorców towarów:

1) 21800 kg. kredy mielonej
2) 5 szt. rowerów angielsk. marki B,S,A,
3) 1 bela mioteł ryżowych
4) 2 wiatrówki do czyszczenia zboża
5) 148 skrz. smalcu ameryk.
6) 45 work. ryżu łamanego
7) 10 skrz. jabłek suszonych
8) 31 work. ziaren kakaowych
9) 10 skrz. herbaty Orange Pecco.

Towary wymienione pod poz. 3—9 mogą być sprzedane zaraz z wolnej ręki bez licytacji. Towar oglądać można codziennie od 9—3. Informacje: Jagiellońska 10, tel. 7-56

Sp. Akc. Wileńskie Składy Towarowe „Pacific"

OBWIESZCZENIE

I Urząd Skarbowy m. Wilna na zasadzie § 33 instrukcji o ściąganiu podatków i opłat skarbowych z dnia 17.V 1926 r. (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 15) podaje do wiadomości ogólnej, iż w dniu **14 grudnia** 1931 r., o godzinie 10 rano, w sali licytacyjnej Izby Skarbowej przy ulicy Wingry Nr 6 w Wilnie odbędzie się sprzedaż z licytacji 11 rowerów męskich i 1-go damskiego, od ceny zaofiarowanej ze względu na drugi termin licytacji, należących do Lei Fajnsznejder, zam. przy ulicy Wielkiej Nr 21, — na pokrycie zaległości podatkowych.

Naczelnik Urzędu Skarbowego
(—) K. Berezowski.

Pianina firm **„ERARD" „T. Betting i „K. A Fibiger"** uznane za najlepsze w kraju. Sprzedaje na raty i odnajmuję. Kijowska 4. **H. Abelow**

WIELKA NAGRODA

Celem rozpowszechnienia naszego przedsiębiorstwa między czytelnikami niniejszego pisma, firma nasza postanowiła rozdać tytułem wielkiej nagrody **rozmaite towary.** Każdy czytelnik może otrzymać

zupełnie bezpłatnie

(podług naszych warunków) premję w postaci kamgarnu na ubranie, kostjumy damskie, bieliznę damską, męską pościelową, kołdry watowe, zegarki, instrumenty muzyczne, aparaty fotograficzne, filmowe i inne **przedmioty wartościowe,** jeżeli nadeśle prawidłowe rozwiązanie niniejszego zadania.

B-z n-a-y n-e-a k-ł-cz-

Kreski należy zastąpić literami, aby otrzymać powszechnie znane przysłowie. Udział w konkursie dla otrzymania nagrody jest **bezpłatny. Niema żadnego ryzyka. Niepowodzenie wykluczone.** Rozwiązanie prosimy nam przysłać w liście, lub na zwykłej pocztówce z podaniem dokładnego adresu, na co W. P. otrzyma szczegóły i niespodziankę. Posiadamy dużo listów dziękczynnych.

Polska Samopomoc Włókiennicza, Łódź V, Skrz. poczt. 7, Oddz. 120

LOKALE

Sprzedaje się duże męskie biurko i garnitur mebli wiedeńskich, ul. 3-go Maja 7 m. 8.

OKAZYJNIE. palta zimowe damskie i męskie, futra, skórki, ubrania, jedwabie, bielizna, swetry, pianina, fortepjany, motory elektryczne, złoto, srebro, brylanty i wiele innych pozostałych z licytacji rzeczy sprzedaje tanio Lombard Biskupia 4 tel. 14—10 (od 9 ej do 2 p.p., i od 5-ej do 7 w.)

Sanki miejskie, wiejskie, amerykany i uprzęże chomonty angielskie i szory do sprzedania. Konie ze sportowymi saneczkami do wynajęcia. Szeptyckiego 5, tel. 1301

WIELKA NAGRODA

Celem rozpowszechnienia naszego przedsiębiorstwa między czytelnikami niniejszego pisma, firma nasza postanowiła rozdać tytułem wielkiej nagrody **rozmaite towary.** Każdy czytelnik może otrzymać

zupełnie bezpłatnie

(podług naszych warunków) premję w postaci kamgarnu na ubranie, kostjumy damskie, bieliznę damską, męską pościelową, kołdry watowe, zegarki, instrumenty muzyczne, aparaty fotograficzne, filmowe i inne **przedmioty wartościowe,** jeżeli nadeśle prawidłowe rozwiązanie niniejszego zadania.

B-z n-a-y n-e-a k-ł-cz-

Kreski należy zastąpić literami, aby otrzymać powszechnie znane przysłowie. Udział w konkursie dla otrzymania nagrody jest **bezpłatny. Niema żadnego ryzyka. Niepowodzenie wykluczone.** Rozwiązanie prosimy nam przysłać w liście, lub na zwykłej pocztówce z podaniem dokładnego adresu, na co W. P. otrzyma szczegóły i niespodziankę. Posiadamy dużo listów dziękczynnych.

Polska Samopomoc Włókiennicza, Łódź V, Skrz. poczt. 7, Oddz. 120

Wydawca Stanisław Mackiewicz. Drukarnia Wydawnictwa „Słowo". Redaktor w. z. Witold Tatarzyński.